

A Research on Comparing the Value Orientations of Students Studying at the Faculty of Sports Sciences and Faculty of Education, Department of Fine Arts Education

Meryem Çetin¹, Barbaros Serdar Erdoğan¹,

¹Mehmet Akif Ersoy University, Sport Sciences Faculty, Department of Physical Education and Sports, Burdur.

ARTICLE INFO

Article history:

Received 04 October 2022

Received in revised form: December 2022

Accepted: December 2022

Available online: December 2022

Doi: <https://doi.org/10.55376ijtsep.1227005>

Keywords

Value Orientation,

Fine Arts,

Sports Science

ABSTRACT

The aim of this study is to determine whether the values of the sports science faculty students and the students studying in the faculty of fine arts education differ significantly according to their age, department, gender and monthly average income levels. Descriptive scanning model, one of the scientific research models, was used in the research. The study group of the research consists of 311 students who are actively studying at the Faculty of Sport Sciences and Fine Arts Education Department of Mehmet Akif Ersoy University (MAKU) during the 2018-2019 academic year. For the purpose of the research, the "Personal Values Inventory" was used for the purpose of the research with the "Personal Information Form" prepared for the purpose of determining the demographic information by the researcher. The reliability coefficient of the individual values inventory was calculated using cronboach alpha .77. Spss 25.0 package program was used in the statistical analysis of the data. In the analysis of the data, frequency, percentage, and descriptive analysis of variance were used in descriptive statistics to determine the differences between the groups. In the research results, while there was no significant difference in terms of gender variable, it was found that there were significant differences in individual values orientations in the variables of department, age, monthly income levels.

This study was produced from a master's thesis.

Araştırma makalesi

Makü Spor Bilimleri Fakültesi İle Makü Güzel Sanatlar Bölümündeki Öğrencilerin Değer Yönelimlerinin Karşılaştırılması Üzerine Araştırma

Meryem Çetin¹, Barbaros Serdar Erdoğan¹,

¹Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Bursur

MAKALE BİLGİSİ

Makale geçmişi:

Gönderim: 04 Ekim 2022

Düzeltilme: Aralık 2022

Kabul: Aralık 2022

Online yayınlama: Aralık 2022

Doi: <https://doi.org/10.55376ijtsep.1227005>

Anahtar kelimeler

Değer yönelimi,

Güzel sanatlar,

Spor bilimleri

Bu araştırmanın amacı, spor bilimleri fakültesi öğrencileri ile eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin değer yönelimlerini yaş, bölüm, cinsiyet ve aylık ortalama gelir düzeyleri değişkenlerine göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemektir. Araştırmada bilimsel araştırma modellerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2018-2019 eğitim öğretim döneminde Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi (MAKÜ) Spor Bilimleri Fakültesi ve Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümünde aktif olarak öğrenim görmekte olan ve araştırmaya gönüllü olarak katılım gösteren 311 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma amacına yönelik olarak araştırmacı tarafından demografik bilgilerin belirlenmesi amacı ile hazırlanan “Kişisel Bilgi Formu” ile araştırma amacına yönelik olarak “Bireysel Değerler Envanteri” kullanılmıştır. Bireysel değerler envanterinin güvenilirlik katsayısı cronbach alfa ile hesaplanmış .77 olarak tespit edilmiştir. Verilerin istatistiksel analizinde Spss 25.0 paket programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde ise betimsel istatistiklerde frekans, yüzde, kullanılmış, gruplar arasında ki farkların belirlenmesi amacı ile t-tesisi ve tek örneklem varyans analizi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarında ise cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık görülmemişken, bölüm, yaş, aylık ortalama gelir düzeyleri değişkenlerinde bireysel değerler yönelimlerinde anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Bu çalışma Yüksek Lisans Tezinden Üretilmiştir.

Giriş

Değerler bireyin çevresindeki insanları, insanların özelliklerini, istekleri, davranışları nitelendirirken başvurduğu ölçütlerdir (Güngör, 1993).

Değerler için bir durumu diğerine tercih etme eğilimi de denebilir. Bireyin sahip olduğu değerler; onun hayatında doğrudan etkili olan, davranışlarını şekillendiren, olayları ve durumları yargılamasını sağlayan anlayışlardır. Değerler kişinin önem verdiği, tercih ettiği durumlar ile ilgili bize bilgi verir (Erdem, 2003).

Değerlerin öğrencilerin akademik başarılarıyla olan ilişkisi üzerinde duran çok az çalışma bulunmaktadır. Bu duruma ilişkin çalışmalar yapan Fries, Schmid, Dietz ve Hofer (2005) Inglehart'ın değer değişim teorisine de dayanarak çağımız öğrencilerinin başarı durumları, yaşamları ve tercihleri için hangi değerlerin önemli olduğunu belirleyebilmek üzere "Değer Yönelimleri" kavramını ortaya koymuşlardır. Fries Vd. (2005), yaptıkları çalışmada Inglehart'ın modern değerler olarak adlandırdığı değerleri başarı değerleri; postmodern değerler olarak adlandırdığı değerleri ise iyi oluş değerleri olarak gruplamışlardır. Başarı değer yönelimi; okulla ilgili konuların takdir edilmesini, gayret ve başarının önemli görülmesini, gelecek ile ilgili amaçları, yaşamında başarılı olmak istemeyi içerirken iyi oluş değer yönelimi; serbest zaman etkinliklerinin tercih edilmesini, arkadaşlarla vakit geçirmeyi, planlanmadan yapılan ve eğlenceli etkinlikleri sevmeyi, hayatında eğlence istemeyi içermektedir (Fries, Schmid ve Hofer, 2007).

Bahsedildiği üzere önemli kabul edilecek bu kavramın, yakın geleceğin bireyleri olan üniversite öğrencileri açısından ele alınmasının her dönem için önemli olduğu düşünülmektedir. Bu araştırma da bu noktalardan hareketle yapılmıştır. İlgili alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Toplumun geleceği nitelikli bireylerin yetişmesi ve yetiştirilmesiyle doğru orantılıdır. Bu bağlamda üniversite, hayata katılım aşamasında önemli bir durak olarak kabul edilebilir. Üniversite seviyesindeki gençliğin, gelecek için önemli bir unsur olduğu kabul edilebilir. Kendisine katkılı olarak insanlığa katkı sağlayacak bir nesil üzerine değerlendirmeler yapabilmek de bu gençliğin mevcut değerlerinin belirlenmesiyle mümkün olabilmektedir. Bu noktadan hareketle üniversite öğrencilerinin değer yönelim puanlarının incelenmesi ve bazı değişkenler açısından farklılaşp farklılaşmadığının tespitinin önem arz ettiği düşünülmektedir.

Elde edilen sonuçların uygulamada üniversitelerdeki Değerler Eğitimi dersinin programı hazırlanırken, derslerin hedefleri yazılırken ve içerikleri belirlenirken kullanılabilir.

Bu bağlamda bu araştırmanın amacı, MAKÜ Spor Bilimleri Fakültesi ve MAKÜ Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin değer yönelimleri arasında fark ile öğrencilerin değer yönelimlerinin bazı değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir.

Yöntem

Araştırma modeli, araştırma evreni ve örnekleme, veri toplama araçları ve istatistiksel analiz yorumlamaları bu bölümde verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Araştırma amacına yönelik olarak betimsel araştırma modeli kullanılmıştır. Betimsel araştırmalar da bir durumu mümkün olduğunca eksiksiz ve dikkatli bir biçimde tanımlandığı araştırma yöntemleridir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2008).

Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim öğretim sezonunda Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde ve Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümünde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise araştırma amacına yönelik olarak Spor Bilimleri Fakültesi ile Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümünde öğrenim gören ve araştırmaya kendi isteği ile katılan 130'u (41,8) kadın 181'i (58,2) erkek olmak üzere toplam 311 öğrenci oluşturmaktadır.

Katılımcıların cinsiyet ve branşlarına göre dağılımları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1.

Araştırmaya Katılan Katılımcıların Tanımlayıcı İstatistik Bilgileri

Cinsiyet	f	%
Kadın	125	34,7
Erkek	186	65,3
Toplam	311	100,0
Bölüm	f	%
Spor Bilimleri	175	56,3
Güzel Sanatlar	136	43,7
Toplam	311	100,0
Yaş	f	%
18-20 Yaş	130	41,8
21-23 Yaş	111	35,7
24 ve üzeri	70	22,5
Toplam	311	100,0
Aylık Ortalama Gelir	f	%
0-1000 TL	84	27,0
1001-2000 TL	90	28,9
2001-3000 TL	79	25,4
3001 TL ve üzeri	58	18,6
Toplam	311	100,0

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan katılımcıların cinsiyet, öğrenim gördükleri bölüm, yaş ve aylık ortalama gelir bilgileri görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen “Kişisel Bilgi Formu” ve “Bireysel Değerler Envanteri” kullanılmıştır.

Bireysel Değerler envanteri, Roy (2003) tarafından geliştirilmiş ve Asan ve ark. tarafından (2008) Türk kültürüne uyarlaması yapılmıştır. Ölçek “disiplin ve sorumluluk”, “güven ve bağışlama”, “dürüstlük ve paylaşım”, “saygı ve doğruluk” ile “paylaşım ve saygı” alt boyutlarından oluşmaktadır. Toplam 47 madde ve “1=Kesinlikle Katılmıyorum”, “2=Katılmıyorum”, “3=Kararsızım”, “4=Katılıyorum”ve “5=Kesinlikle Katılıyorum” olmak üzere 5’li likert tipi bir ölçektir. Aslan ve ark. tarafından geliştirilen ölçeğin faktör yükleri .40 ile .76 arasında değiştiği görülmüştür.

Araştırma kapsamında Bireysel Değerler Envanterine verilen yanıtların tutarlılığı Cronbach alpha (α) ile incelenmiştir ($\alpha=.77$).

Verilerin Analizi

Araştırma amacına yönelik olarak toplanan verilerin dağılımı için çarpıklık ve basıklıkdeğerleri incelendiğinde +2 ile -2 aralığında olduğu ve bu nedenle normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir (Tabachnick ve Fidell 2007). Verilerin analizinde betimsel istatistikler de frekans (f) ve yüzde (%) kullanılmıştır. Gruplar arası farklılıkların incelenebilmesi için ise iki değişkenli istatistikler de t-Testi ve ikiden fazla değişkenli analizler de tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Verilerin analizlerini yapılması için SPSS 25.0 istatistik paket programı kullanılmıştır. İstatistiksel analizlerin tamamında anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Araştırma içeriğinde bulunan istatistiksel analizler, analizlerin yorumları bu bölümde alt problemler ışığında verilmiştir.

Katılımcıların Bireysel Değerler Yönelimlerine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan bireysel değerler yönelimlerinin hangi düzeyde olduğunu belirlemek için aritmetik ortalama (\bar{x}) ve standart sapma (SS) değerlerinden yararlanılmıştır.

Tablo 2.

Katılımcıların Ölçek Alt Boyutlarına Vermiş Oldukları Yanıt Ortalamaları

Ölçek ve Boyutlar	\bar{x}	SS
Disiplin ve Sorumluluk	65,16	6,16
Güven ve Bağışlama	39,65	4,45
Dürüstlük ve Paylaşım	35,02	3,35
Saygı ve Doğruluk	21,82	2,41
Paylaşım ve Saygı	13,69	2,08

Tablo 2’de Bireysel değerler yönelimi envanterine katılımcıların vermiş olduğu yanıtlardan elde edilen ortalamalar verilmiştir.

Spor Bilimleri Fakültesi ve Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Eğitim Gören Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Bölüm, Cinsiyet, Yaş, Aylık Ortalama Gelir Değişkenlerine Göre Bireysel Değerler Yönelimlerine İlişkin Görüşleri

Spor Bilimleri Fakültesi ve Güzel Sanatlar Eğitimi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin bireysel değerler yönelimlerinin cinsiyet değişkenine göre gruplar arası anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacı ile bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre bireysel değerler yönelimleri görüşleri

Araştırmaya katılan katılımcıların cinsiyet değişkenine göre bireysel değerler yönelimlerine ilişkin farklılıkları tespit edebilmek amacı ile yapılan t-testine ilişkin bulgular Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3.

Cinsiyet Değişkenine Göre Bireysel Değerler Yönelimleri Alt Boyutları T-Testi Sonuçları

Boyut	Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	T	p
Disiplin ve Sorumluluk	Kadın	130	65,09	6,00	,166	,869
	Erkek	181	65,20	6,29		
Güven ve Bağışlama	Kadın	130	39,29	4,53	1,210	,227
	Erkek	181	39,91	4,39		
Dürüstlük ve Paylaşım	Kadın	130	35,28	3,15	1,153	,250
	Erkek	181	34,83	3,49		
Saygı ve Doğruluk	Kadın	130	21,69	2,0	,851	,412
	Erkek	181	21,92	2,18		
Paylaşım ve Saygı	Kadın	130	13,76	2,17	,481	,631
	Erkek	181	13,64	2,01		

*p<0,05

MAKÜ Spor Bilimleri Fakültesi ve Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre bireysel değerler yönelimleri düzeylerinin alt boyutlarında gruplar arası istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını tespit edebilmek amacı ile bağımsız örneklem t-testi analiz yöntemi kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda cinsiyet değişkenine göre “disiplin ve sorumluluk”, “güven ve bağışlama”, “dürüstlük ve paylaşım”, “saygı ve doğruluk” ile “paylaşım ve saygı” alt boyutlarındatamamında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Spor bilimleri fakültesi ile güzel sanatlar eğitimi bölümlerinde öğrenim görme değişkenlerine yönelik bireysel değerler yönelimleri görüşleri.

Spor bilimleri fakültesi ile güzel sanatlar eğitimi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin öğrenim gördükleri bölüm değişkenine göre bireysel değerler yönelimleri görüşlerini belirleyebilmek amacı ile yapılan t-testi sonuçları Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4.

Bölüm Değişkenine Göre Bireysel Değerler Yönelimleri Alt Boyutları T-Testi

Sonuçları

Boyut	Bölüm	N	Ortalama	Standart Sapma	T	p
Disiplin ve Sorumluluk	Spor Bilimleri F.	175	65,86	5,36	2,220	,023*
	Güzel Sanatlar B.	136	64,25	6,97		
Güven ve Bağışlama	Spor Bilimleri F.	175	40,13	4,28	2,162	,031*
	Güzel Sanatlar B.	136	39,03	4,60		
Dürüstlük ve Paylaşım	Spor Bilimleri F.	175	35,14	3,37	,697	,486
	Güzel Sanatlar B.	136	34,87	3,33		
Saygı ve Doğruluk	Spor Bilimleri F.	175	21,90	2,47	,607	,544
	Güzel Sanatlar B.	136	21,73	2,32		
Paylaşım ve Saygı	Spor Bilimleri F.	175	13,96	2,00	2,575	,010*
	Güzel Sanatlar B.	136	13,35	2,13		

*p<.05

MAKÜ Spor Bilimleri Fakültesi ve Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölüm değişkenine göre bireysel değerler yönelimleri düzeylerindeki alt boyutlarında gruplar arası istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını tespit edebilmek amacı ile bağımsız örneklem t-testi analiz yöntemi kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda bölüm değişkenine göre dürüstlük ve paylaşım ile saygı ve doğruluk alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Disiplin ve sorumluluk alt boyutunda spor bilimleri fakültesinde (65,86) öğrenim gören öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir, $t(309) = 2,220$, $p = ,023$. Güven ve bağışlama alt boyutunda yine spor bilimleri fakültesinde öğrenim görmekte olan öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir, $t(309) = 2,162$, $p = ,031$. Paylaşım ve saygı alt boyutunda yine spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir, $t(309) = 2,575$, $p = ,010$.

Spor bilimleri fakültesi ile güzel sanatlar eğitimi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin yaş değişkenlerine yönelik bireysel değer yönelimleri görüşleri.

Spor bilimleri fakültesi ile güzel sanatlar eğitimi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin yaş değişkenine göre bireysel değer yönelimleri görüşlerini belirleyebilmek amacı ile yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo5'te verilmiştir.

Tablo 5.

Yaş Değişkenine Göre Bireysel Değerler Yönelimleri Alt Boyutları Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Boyut	Yaş	N	\bar{X}	Sd	F	p	Tukey
Disiplin ve Sorumluluk	18-20 yaş	130	64,46	6,15	5,397	,005*	2>1 2>3
	21-23 yaş	111	66,66	6,01			
	24 ve üzeri yaş	70	64,05	6,04			
	Toplam	311	65,16	6,16			
Güven ve Bağışlama	18-20 yaş	130	38,93	4,27	2,985	,052	
	21-23 yaş	111	40,06	4,32			
	24 ve üzeri yaş	70	40,32	4,85			
	Toplam	311	39,65	4,45			
Dürüstlük ve Paylaşım	18-20 yaş	130	34,83	3,44	,420	,657	
	21-23 yaş	111	35,22	3,28			
	24 ve üzeri yaş	70	35,07	3,32			
	Toplam	311	35,02	3,35			
Saygı ve Doğruluk	18-20 yaş	130	21,49	2,65	2,211	,111	
	21-23 yaş	111	22,09	2,10			
	24 ve üzeri yaş	70	22,04	2,36			
	Toplam	311	21,82	2,41			
Paylaşım ve Saygı	18-20 yaş	130	13,52	2,40	,795	,452	
	21-23 yaş	111	13,78	1,81			
	24 ve üzeri yaş	70	13,87	1,80			
	Toplam	311	13,69	2,08			

Katılımcıların yaş değişkenine göre bireysel değer düzeylerini belirlemek için One-Way Anova testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonuçlarını incelediğimizde; güven ve bağışlama, dürüstlük ve paylaşım, saygı ve doğruluk ile paylaşım ve saygı alt

boyutlarında anlamlı bir farklılık saptanmadığı görülmüştür. Disiplin ve sorumluluk alt boyutunda ise yaş değişkenine göre gruplar arası istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir, $F(2,308)=5,397$, $p=,005$. Tespit edilen bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacı ile Tukey testi yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda 18-20 yaş ile 21-23 yaş arasında 21-23 yaş (66,66) lehine, 21-23 yaş ile 24 yaş ve üzeri arasında yine 21-23 yaş (66,66) lehine anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir.

Spor bilimleri fakültesi ile güzel sanatlar eğitimi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin aylık ortalama gelir değişkenlerine yönelik bireysel değerler yönelimleri görüşleri.

Spor bilimleri fakültesi ile güzel sanatlar eğitimi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin aylık ortalama gelir değişkenine göre bireysel değerler yönelimleri görüşlerini belirleyebilmek amacı ile yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6.

Aylık Ortalama Gelir Değişkenine Göre Bireysel Değerler Yönelimleri Alt Boyutları One Way Anova Test Sonucu

Boyut	Aylık Ortalama Gelir	N	\bar{X}	Sd	F	p	Tukey
Disiplin ve Sorumluluk	0-1000 TL	84	66,63	5,94	4,542	,004*	$1 > 2$
	1001-2000 TL	90	63,48	6,84			
	2001-3000 TL	79	65,93	5,45			
	3001 TL ve üzeri	58	64,56	5,71			
	Toplam	311	65,16	6,16			
Güven ve Bağışlama	0-1000 TL	84	38,69	4,05	2,791	,041*	4 > 1
	1001-2000 TL	90	39,46	4,84			
	2001-3000 TL	79	40,10	4,25			
	3001 TL ve üzeri	58	40,72	4,42			
	Toplam	311	39,65	4,45			
Dürüstlük ve Davracım	0-1000 TL	84	35,30	3,55	,506	,679	
	1001-2000 TL	90	35,14	3,41			
	2001-3000 TL	79	34,82	3,10			
	3001 TL ve üzeri	58	34,70	3,35			
	Toplam	311	35,02	3,35			
Savcı ve Doğruluk	0-1000 TL	84	21,88	2,44	,623	,601	
	1001-2000 TL	90	21,54	2,75			
	2001-3000 TL	79	22,00	2,29			
	3001 TL ve üzeri	58	21,96	1,91			
	Toplam	311	21,82	2,41			
Davracım ve Savcı	0-1000 TL	84	13,89	1,66	,762	,516	
	1001-2000 TL	90	13,61	2,60			
	2001-3000 TL	79	13,79	1,77			
	3001 TL ve üzeri	58	13,39	2,10			
	Toplam	311	13,69	2,08			

*p <0,05

Katılımcıların aylık ortalama gelir değişkenine göre bireysel değerler düzeylerini belirlemek için One-Way Anova testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonuçlarını incelediğimizde; dürüstlük ve paylaşım, saygı ve doğruluk ile paylaşım ve saygı alt boyutlarında anlamlı bir farklılık saptanmadığı görülmüştür. Disiplin ve sorumluluk alt boyutunda aylık ortalama gelir değişkenine göre gruplar arası istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir, $F(3,307)=4,542$, $p=,004$. Tespit edilen bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacı ile Tukey testi yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda 0-1000 TL gelir ile 1001-2000 TL arasında 1000 TL geliri olanlar (66,63) lehine, 2001-3000 TL gelir ile 1001-2000 TL arasında 2001-3000 TL geliri olanlar (65,93) lehine anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir.

Güven ve bağışlama alt boyutunda aylık ortalama gelir değişkenine göre gruplar arası istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir, $F(3,307)=2,791$, $p=,041$. Yapılan Tukey testi sonucunda 3001 TL ve üzeri gelir ile 0-1000 TL gelir arasında 3001 TL ve üzeri (64,56) geliri olanlar lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Tartışma

- 1) Araştırmaya katılan katılımcıların uygulanan bireysel değerler envanterine verdikleri yanıtların ortalamaları incelendiğinde en yüksek ortalamayı disiplin ve sorumluluk alt boyutu (65,16) alırken, en düşük ortalamayı paylaşım ve saygı alt boyutu (13,69) aldığı tespit edilmiştir.
- 2) Araştırmaya katılan bireylerin cinsiyet değişkenine göre bireysel değerler yönelim düzeyleri arasında gruplar arası anlamlı bir farklılığın belirlenmesi amacı ile yapılan t-testi sonucunda ölçek tüm alt boyutlarında anlamlı bir farklılığa rastlanmadığı görülmüştür. İlgili literatür incelendiğinde cinsiyet değişkenine göre bireysel değerler yönelimlerinin anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını test eden çalışmalar görülmektedir. Yapılan araştırmaların bulgularında cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir ve bu bulgular araştırmamız bulguları ile örtüşmemektedir (Demir 2015, Yalçın 2013, Çavdar 2009). Bunun seçilen örneklem grubu, büyüklüğü nedeni ile olabileceği düşünülmektedir.

3) Araştırma kapsamında spor bilimleri fakültesinde öğrenim görmekte olan öğrencilerle eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümünde öğrenim görmekte olan öğrencilerin bireysel değerler yönelimleri karşılaştırılmıştır. Yapılan karşılaştırma sonucunda dürüstlük ve paylaşım, saygı ve doğruluk, paylaşım ve saygı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmemiştir. Disiplin ve sorumluluk alt boyutunda spor bilimleri fakültesi öğrencileri lehine (65,86) istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiş ve yine güven ve bağışlama alt boyutunda spor bilimleri fakültesi öğrencileri (40,13) lehine anlamlı farklılıkların olduğu ortaya konmuştur. Bu sonuç ışığında birçok değere katkı sağlayan spor ve beden eğitiminin disiplin ve sorumluluk değerleri ile güven ve bağışlama değerlerine katkı sağladığı düşünülmektedir. İlgili literatür de eğitim düzeyi ve bölümler arasında farklılıklar incelenmiş ve farklılıkların olduğu çalışmalar raporlandırılmıştır fakat güzel sanatlar eğitimi alan öğrenciler ile spor bilimleri öğrencileri arasında yapılmış bir karşılaştırılma tespit edilmemiştir.

4) Katılımcıların yaş değişkenlerine göre bireysel değer yönelimlerinin anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını tespit edebilmek amacı ile tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda sadece disiplin ve sorumluluk alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılıkların olduğu tespit edilmiştir. Farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirleyebilmek amacı ile çoklu gruplar karşılaştırma testlerinden (Post Doch) Tukey testi uygulanmıştır. Bu test sonucunda 21-23 yaş grubunda (66,66) olan katılımcıların hem 18-20 yaş ile karşılaştırılmasında hem 24 yaş ve üzeri grup ile karşılaştırılmasında 21-23 yaş grubu lehine sonuçlar elde edilmiştir.

5) Son olarak katılımcıların aylık ortalama gelir durumlarına göre gruplar arası anlamlı farklılıklar olup olmadığını belirlemek amacı ile tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda dürüstlük ve paylaşım, saygı ve doğruluk ve paylaşım ve saygı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Disiplin ve sorumluluk alt boyutunda 0-1000 TL gelir ile 1001-2000 gelir grubu arasında 0- 1000 TL (66,63) lehine, 2001-3000 TL ile 1001-2000 TL gelir arasında 2001-3000 TL(65,93) geliri olanlar lehine anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Güven ve bağışlama alt boyutunda ise 3001 TL ve üzeri ortalama gelire sahip olanlarla 0-1000 TL ortalama gelire sahip olan katılımcılar arasında 3001 TL ve üzeri (40,72) ortalama gelir grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür.

Öneriler

- 1) Araştırma daha büyük örneklem grubunda yapılabilir.
- 2) Spor Bilimleri Fakültesi bölümler arasındaki farklılıklar ileride yapılacak olan araştırmalarda incelenebilir.
- 3) Eğitim fakültesindeki diğer bölümler de örneklem grubuna dahil edilebilir.
- 4) Tasarlanacak araştırmalar da bireysel değerler ve toplumsal değerler ilişkileri de irdelenebilir.

Kaynakça

- Akbaş, G. (2010). Avrupa Birliği Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Stratejisi. *T.C. Başbakanlık Avrupa Birliği Genel Sekreterliği*, Ankara.
- Akbaş, O. (2004). *Türk milli eğitim sisteminin duyuşsal amaçlarının ilköğretim II. kademedeki gerçekleştirme derecesinin değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Akbaş, O. (2008). Değer eğitimi akımlarına genel bir bakış. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 6(16), 9-27.
- Aladağ, S. (2012). İlköğretim sosyal bilgiler öğretiminde değer eğitimi yaklaşımlarının öğrencilerin sorumluluk değerini bilişsel düzeyde kazanmalarına etkisi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 16(1), 123-146.
- Altan, M. Z. (2011). Çoklu zekâ kuramı ve değerler eğitimi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 1(4), 53-57.
- Aydın, M. Z. (2008). *Okulda ahlak eğitimi ve ahlak öğretiminde örnek olay incelemesi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Aydın, M. Z. ve Akyol Gürler, Ş. (2014). *Okulda değerler eğitimi yöntemler-etkinlikler-kaynaklar*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Bilhan, S. (1986). *Eğitim sosyolojisi*. Ankara: Ankara Üniversitesi DTCF Yayınları.
- Büyükbingöl Yağcı, A. (2012). *Değerler eğitimi bağlamında Yusuf ile Züleyha kıssası*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2008). *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Covell, K. & Howe, R. B. (2001). Moral education through the 3 rs: rights, respect and responsibility. *Journal of Moral Education*, 30(1), 29-41.

- Demir, T. G. (2015). Öğretmenlerin sergiledikleri rol fazlası davranışlar ve bireysel değerler ile ilişkisi (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Dilek, D. (Ed.). (2016). *Sosyal bilgiler eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Dilmaç, B., Bozgeyikli, H., ve Çıkılı, Y. (2008). Öğretmen adaylarının değer algılarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 6(16), 69-91.
- Ekşi, H. (2003). Temel insani değerlerin kazandırılmasında bir yaklaşım: karakter eğitimi programları. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 1(1), 79-96.
- Erdem, A. R. (2003). Üniversite kültüründe önemli bir unsur: değerler. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 1, 4-10.
- Ertürk, S. (1997). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Meteksan A.Ş.
- Fries, S., Schmid, S. & Hofer, M. (2007). On the relationship between value orientation, valences, and academic achievement. *European Journal of Psychology of Education*, 22, 201–216.
- Fries, S., Schmid, S., Dietz, F. & Hofer, M. (2005). Conflicting values and their impact on learning. *European Journal of Psychology of Education*, 20, 259–274.
- Göldağ, B. (2015). *Orta öğretim kurumlarında okul kültürü yoluyla değerler eğitimi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Gül, R. (2013). *Bir değer eğitimi olarak ilköğretim döneminde doğruluk eğitimi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çorum.
- Güngör, E. (1993). *Değerler psikolojisi*. Amsterdam: Hollanda Türk Akademisyenler Birliği Vakfı Yayınları.
- Güngör, E. (2000). *Değerler psikolojisi üzerine araştırmalar*. İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Hökelekli, H. (2011). *Ailede, okulda, toplumda değerler psikolojisi ve eğitimi*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Hökelekli, H. (2013). *Ailede, okulda, toplumda değerler psikolojisi ve eğitimi*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Kuşdil, M. E. ve Kağıtçıbaşı, Ç. (2000). Türk öğretmenlerinin değer yönelimleri ve schwartz değer kuramı. *Türk Psikoloji Dergisi*, 15(45), 59- 76.
- Özensel, E. (2003). Sosyolojik bir olgu olarak değer. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 1(3), 217-239.
- Özkan, E. ve Yıldırım, S. (2013). Geometri başarısı, geometri öz-yeterliği, ebeveyn eğitim durumu ve cinsiyet arasındaki ilişkiler. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 46(2), 249-262.

- Poyraz, H. (2007). Değerlerin kuruluşu ve yapısı. R. Kaymakcan, S. Kenan, H.Hökelekli, Z. Ş. Arslan ve M. Zengin (Eds.), *Değerler Eğitimi Dergisi*, 4, 81- 89.
- Sağnak, M. (2004). Örgütlerde değerler yönünden birey-örgüt uyumu ve sonuçları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 10(37), 72-95.
- Tabachnick, B. & Fidell, L. (2007). *Using multivariate statistics*. Boston: Allyn veBacon.
- T.C. Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü. (2010). *Türkiye’de aile değerleri araştırması*. Ed. Mustafa Turgut. Ankara: Manas Medya Planlama Reklam Hizmetleri.
- Türk Dil Kurumu. (2011). Türkçe sözlük. Ankara: TDK Yayınları. Tezcan, M. (1987). *Kültür ve kişilik*. Ankara: Bilim Yayınları.
- Yaman, E. (2012). *Değerler eğitimi- eğitimde yeni ufuklar*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yazıcı, K. (2006). Değerler eğitimine genel bir bakış. *Türklük Dergisi*, 19, 499-522.